

ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΡΜΑ

του Πρωτοπρ. Κυριακού Τσουρού,
Γραμματέως της Σ. Έ. επί των αίρέσεων

(β' μέρος)

4. Η θεωρητική δομή της Μετενσάρκωσης

Κατά την δοξασία της μετενσάρκωσης, «κάθε άνθρωπος έχει έναν έσωτερικό πυρήνα (Jiva), ο οποίος περιπλανάται σε ένα ατέλειωτο κύκλο γεννήσεων και θανάτων (Samsara) περιβαλλόμενος από χονδροειδή ή λεπτοφυή σωματικά περιβλήματα ή σώματα»¹. Αυτός ο έσωτερικός πυρήνας είναι ένας «έκδηλωμένος» κατ' ουσίαν «θεός», ο οποίος, μέσα απ' αυτόν τον κύκλο, πρέπει να φθάσει στην «αυτογνωσία» και στην «αυτοπραγμάτωση», στηριζόμενος αποκλειστικά στις δικές του και μόνο δυνάμεις. Αυτό βεβαιώνει και η θεοσοφίστρια Έλενα Μπλαβάτσκι: «Τό Έγώ πού μετενσαρκώνεται είναι τό άθάνατο, άτομικό, όχι προσωπικό, έγώ, μ' άλλα λόγια ο φορέας της Άτμα-Βουδικής Μονάδας»².

Σ' αυτή την άπεγνωσμένη προσπάθειά του, αποφασιστικό ρόλο «παίζει» τό λεγόμενο «**κάρμα**». Όλη αυτή ή διαδικασία -ή περιπέτεια- συμβολίζεται με τον τροχό την **σαμσάρα** (άνακύκλωση γεννήσεων και θανάτων) και τον αποκρουφιστικό «ούροβόρο όφι» ή με τον φλεγόμενο μυθικό «φοίνικα», ο οποίος αναγεννάται μέσα από την τέφρα του³.

Από την Μπαγκαβάτ-Γκιτά πληροφορούμαστε ότι «Οί σοφοί της άρχαίας Ινδίας

λένε πώς σκοπός της ανθρώπινης ζωής είναι νά ξεφύγουμε από τον ατέλειωτο κύκλο της μετενσάρκωσης. “Μήν έπιστρέψετε” προειδοποιούν»⁴.

Έξ άλλου, κατά τους θεωρητικούς της δοξασίας αυτής, ή μετενσάρκωση είναι άναγκαία, γιατί ή μιá ανθρώπινη ζωή δέν είναι άρκετή για την τελείωση του ανθρώπου, έξηγει την άδικία και προάγει την δικαιοσύνη και δίνει έλπίδα στον άνθρωπο για τό μέλλον.

Κατά την Μπαγκαβάτ-Γκιτά, «όπως κάθε άνθρωπος άφήνει -τά φορέματά του τά παλιά -για νά σπείρει άλλα καινούρια -έτσι και ή ψυχή πετάει τά παλιά σώματά της -κι' άλλα ντύνεται καινούρια»⁵. Και ή θεοσοφίστρια Α. Μπεζάντ συμπληρώνει: «Έτσι οί διαδοχικές σωματικές ζωές είναι δεμένες μεταξύ τους σαν μαργαριτάρια περασμένα σ' ένα νήμα. Τό νήμα είναι τό στοιχείο πού ζει αιώνια και τά μαργαριτάρια οί διαδοχικές ανθρώπινες ζωές»⁶.

Τό ενσαρκούμενο «Έγώ» ή Μπεζάντ τό αποκαλεί «Διανοητή», μέσα δέ σ' αυτόν «ύπάρχουν όλες οί δυνάμεις πού αποκαλούμε συνολικά πνεύμα. Τό πνεύμα περιλαμβάνει τή μνήμη, την ένόραση, τή θέληση. Μαζεύει όλη την πείρα πού του δίνουν οί γήινοι βίοι του και άποθηκεύει όλους αυτούς τους συγκεντρωμένους θησαυρούς για νά τους μετουσιώνει μέσα στον έαυτό του, με τή δική

1. π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου, Μετενσάρκωση ή Ανάσταση, Β' έκδ. Αθήνα 1995, σ. 9.

2. Έλ. Μπλαβάτσκι, Τό κλειδί της Θεοσοφίας, σ. 144.

3. Paris: Μετενσάρκωση, σ. 19. Βλ. και Κων. Πάγιου, ένθ. άνωτ., σ. 58.

4. Επιστρέφοντας, ένθ. άνωτ., σ. 126.

5. § 22, παρά Άν. Μπεζάντ, Μετενσάρκωση, ένθ. άνωτ. σ. 24.

6. Αυτόθι σ. 25.

του θεϊκή χημεία και να κατασκευάσει από αυτούς το απόσταγμα εκείνο της πείρας που είναι ή Σοφία»⁷.

Μετά τον βιολογικό θάνατο, ή «ψυχή» (τό μή θνητό στοιχείο του ανθρώπου, κατά τους «μετενσαρκωτές») παραμένει για κάποιο χρονικό διάστημα σε κάποιο ουράνιο (αστρικό) κόσμο. Η περίοδος αυτή ονομάζεται «περίοδος αποσάρκωσης», ή «Δεβαχανική περίοδος», είναι ή περίοδος που τό «Εγώ» «ξαναπαίγει στον εαυτό του» και «είναι ό αναγκαίος χρόνος που απαιτείται για την αφομίωση της εμπειρίας και την απόκτηση ισορροπίας από τό “Εγώ”», ή τον «Διανοητή», όπως τό ονομάζει ή Μπεζάντ. Αυτός ό «Διανοητής» ενσαρκώνεται και όχι «ό άνθρωπος-κτῆνος»⁸.

Η μετενσάρκωση δέν προϋποθέτει όμως την «επαναγέννηση» άμέσως μετά τον θάνατο. Η «Δεβαχανική περίοδος» «μπορεί να είναι εξαιρετικά σύντομη προκειμένου για ένα άτομο άνεξέλικτο και άντιθέτως να παρατείνεται επί αιώνες για μία όντότητα ύψηλης εξελικτικής ανάπτυξεως. Η μέση, πάντως, χρονική περίοδος ανάμεσα σε δύο μετενσαρκώσεις για ένα άτομο συνηθισμένης εξέλιξεως, θά πρέπει να κυμαίνεται γύρω στά πεντακόσια χρόνια»⁹. Ο Ραpus θέλει να επανέρχεται ή ψυχή στο νέο σώμα «μετά δέκα ή και διακόσια έτη και εις οίονδήποτε πλανήτην του αυτού ήλιακού συστήματος»¹⁰. Ένας Έλληνας Λάμα ύποστηρίζει, ότι στην ενδιάμεση αυτή κατάσταση περιπλανιόμαστε «για 49 ήμέρες, περνώντας διάφορες, ως επί τό πλείστον δυσάρεστες εμπειρίες, αναζητώντας ένα καινούργιο σώμα»¹¹.

Τελικά, για εκείνον, τον «θριαμβευτή» και «πνευματικό άνθρωπο», που μετά από σειρά μετενσαρκώσεων, «άγγιξε την κορυφή», «Η Νιρβάνα είναι διάπλατα ανοικτή μπροστά του». «Παρουσιάζεται όμως ενώπιόν του, άκόμη ένα μονοπάτι, τό μονοπάτι της απάρνησης, ή θεληματική αποδοχή της γήινης ζωής για την άγάπη της Φυλής... Όταν ό δάσκαλος διαλέξει να δεχθεί την ενσάρκωση, ώσπου να τελειώσει ό προορισμός της φυλής, τούτο είναι τό στεφάνωμά του». Η θεληματική αυτή μετενσάρκωσή του (που δέν είναι γι' αυτόν αναγκαία) είναι μία «Μεγάλη Απάρνηση». Αυτές οι «Τελειωμένες Όντότητες» επανέρχονται πλέον σε «ήθελημένη» μετενσάρκωση για να γίνουν «Έκπαιδευταί, για να βοηθήσουν την παλαιούσα ανθρωπότητα στην όδό της πνευματικής εξέλιξεως»¹². Τότε, οι δάσκαλοι αυτοί «Γίνονται οι σωτήρες του κόσμου, ή εύλογία και ή δόξα της φυλής τους»¹³. Άνάμεσα σ' αυτούς συγκαταλέγονται ό Βούδας, οι διάφοροι Άβατάρας και γκουρού και, βεβαίως, και ό Ίησους Χριστός.

Κατά τους «μετενσαρκωτές», ή δοξασία αυτή λύνει όλα τά «απογοητευτικά» προβλήματα, πνευματικά, ήθικά και φιλοσοφικά και πάνω άπ' όλα τό πρόβλημα του Κακού και του θανάτου. Άκόμη, και την «ανάπτυξη και κατάπτωση των έθνών» και τους «ανάδρομικούς κύκλους της ιστορίας»¹⁴.

Μέ την μετενσάρκωση, λένε, άποδεικνύεται «λογικά» ότι οι νοητικές και ήθικές διαφορές μεταξύ των ατόμων όφείλονται στην «διαφορά της ηλικίας των ψυχών»¹⁵, είναι «άποτέλεσμα των πράξεών μας, των έπιθυμιών και των σκέψεών μας» και δέν όφείλονται σε έξωγενείς παράγοντες. «Δέν

7. Αυτόθι σσ. 38-39.

8. Αυτόθι, σσ. 91,44.

9. Irv. Cooper, μν. έργ., σ. 31.

10. Αυτόθι.

11. Λάμα Λουίτζι Παπακωνσταντίνου, Ποϋ πηγαίνουν οι νεκροί - Η περιπέτεια της μετενσάρκωσης, περιοδ. “Άβατον”, τ. 11, σ. 73.

12. Irv. Cooper, ένθ. άνωτ., σ. 55.

13. Άν. Μπεζάντ, ένθ. άνωτ, σσ. 77, 80.

14. Αυτόθι, σ. 104.

15. Ο Νικ. Μαργιορης κάνει λόγο για “πρωτόγονες ψυχές, που για λίγες μόνο φορές έχουν σαρκωθεί και τίς παλιές ψυχές, που αδιάκοπα σαρκώνονται και προχωρούν στο δρόμο της αιώνιας εξέλιξης των κόσμων και των όντων”, ένθ. άνωτ., σ. 390. Βλ. και Irving Cooper, μν. έργ., σ. 40.

έχομε παρά να εκλέξουμε ανάμεσα σ'αυτά τά δύο: Ἡ ὅτι ἡ μοῖρα ὀφείλεται σέ μιά θεία ιδιοτροπία, σέ μιά ἀπλή σύμπτωση, ὅποτε τό ἠθικό χάος βασιλεύει στόν κόσμον, ἢ ὅτι ὀφείλεται σέ αἰτίες πού ἐμεῖς οἱ ἴδιοι δημιουργοῦμε, πράγμα πού συνεπάγεται τή μετενσάρκωση. Ἔτσι, ἡ ἠθική τάξις καί ἡ μετενσάρκωσις εἶναι ἕνα ζευγος ἀδιαχώριστο»¹⁶.

Ἐξηγοῦνται, ἀκόμη, ὅπως ἰσχυρίζονται, προβλήματα ὅπως:

- ἄνθρωποι πού ὑποφέρουν περισσότερο ἀπό ἄλλους (γιατί ἔχουν ὑποστει λιγότερες μετενσαρκώσεις).

- ψυχολογικά προβλήματα καί σωματικές ταλαιπωρίες, ὅπως: ὁμοφιλοφυλία, λεσβιασμός, κεραυνοβόλος ἔρωτας ἢ μῖσος (παλαιότερα κάρμα).

- μεγαλοφυῆ παιδιά- «παιδιά θαύματα»¹⁷ (ἐξέλιξη τοῦ ταλέντου τους), κ.λπ.

Ἐξ ἄλλου, «αὐτοί πού τώρα εἶναι φίλους ἢ ἐχθροί σας μπορεῖ σέ μιά μελλοντική ζωὴ νά εἶναι μητέρα, πατέρας, παιδί, γυναίκα ἢ ἄντρας σας»¹⁸. Οὐσιαστικά, λέει ὁ Papyrus, «δέν εἴμαστε παρά ἠθοποιοί πού παίζουν τό ρόλο τους γιά μιά ζωὴ»¹⁹.

Μ' ἕνα λόγο, λένε: «Ἡ μετενσάρκωση λύνει ὅλα τά προβλήματα πού δέν τά λύνει καμμιά ἄλλη θεωρία, σχετικά μέ τήν ἀνισότητα τῶν περιστάσεων, τῶν ἱκανοτήτων, τῶν ἐνκαιριῶν, προβλήματα πού χωρίς τήν μετενσάρκωση θά ἔδειχναν ὅτι δέν ὑπάρχει στή ζωὴ δικαιοσύνη, ἀλλά ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀπλά παιγνίδια τῆς εὐνοίας κάποιου ἀνεύθυνου δημιουργοῦ, ἢ τῶν τυφλῶν δυνάμεων κάποιας ἀψυχῆς φύσης»²⁰.

Ὅλα αὐτά, λένε, ἀπαντοῦν στό ἐρώτημα: «Ἄν ὑπάρχει πράγματι Θεός, γιατί τόση ἀθλιότης στόν κόσμον, τόσος ἄδικος πόνος, τόσες εὐνοίες καί τόσες ἐπιτυχίες μοιρασμέ-

νες χωρίς καμία διάκριση»²¹. Ἐάν δέν ἀποδεχοῦμε τήν μετενσάρκωση, λέγουν οἱ «μετενσαρκωτές», τότε πρέπει νά δεχοῦμε ἕναν Θεό ἄδικο, σκληρό, τιμωρό, ἀπάνθρωπο, «ἄμεσα ὑπεύθυνο γιά ὅλα τά δεινά τοῦ κόσμου καί προπαντός γιά κείνα πού προέρχονται ἀπό τίς συνθήκες τῆς γεννήσεως»²². Ἀντιθέτως, ἀποδεχόμενοι τήν μετενσάρκωση βρίσκομε τό «κλειδί» τοῦ προβλήματος καί δέν ἀμφισβητοῦμε τήν ἀγάπη, τήν εὐσπλαγχνία καί τήν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ ὅσα συμβαίνουν ἐπιβάλλονται ἀπό τήν «νομοτέλεια» καί γιά συγκεκριμένο σκοπό. Ἡ δοξασία τῆς μετενσάρκωσης «εἶναι ἄρρηκτα δεμένη μέ τό νόμο τῆς ἀνταποδοτικῆς δικαιοσύνης, τό νόμο τοῦ Κάρμα»²³. Τό Κάρμα εἶναι τό «κλειδί» τῆς δοξασίας αὐτῆς.

Γί' αὐτό, ὑποστηρίζουν ὅτι «Ἐἶναι καιρός πλέον ἢ χαμένη ἀλήθεια τῆς μετενσαρκώσεως νά ξαναπάρη τή θέση τῆς ἀνάμεσα στους ἀνεκτίμητους θησαυρούς του Χριστιανισμοῦ.

Ἄν δέν γίνη αὐτό, οἱ ἐκκλησίες θά ἐρημω- νωνται ὀλοένα καί περισσότερο, ἐφόσον μέ τά ἰσχύοντα θρησκευτικά δόγματα δέν εἶναι δυνατόν νά ἐρμηνευθοῦν τά φαινόμενα τῆς ζωῆς κατά τρόπον πού νά ἱκανοποιῆται ἡ σύγχρονη ἐξελιγμένη διάνοια»²⁴.

Παρ' ὅλα ταῦτα, ἡ ἴδια ἡ Μπεζάντ δηλώνει ὅτι «Ὅλα ὅσα μποροῦν νά λεχθοῦνε γιά τήν ἀπόδειξη τῆς μετενσάρκωσης δέν φτάνουν ὡς τό σημεῖο νά τήν ἀποδείξουνε πλέρια καί ὀλοκληρωτικά, ἀλλά εἶναι μιά πολύ δυνατή ἔνδειξη γιά τήν ὑπαρξή της... Μόλο πού ἡ μετενσάρκωση φαίνεται σ'ἐμένα γεγονός ἀπόλυτα βέβαιο, περιορίζομαι νά τήν παρουσιάσω ἐδῶ μᾶλλον σάν μιά λογική ὑπόθεση παρά σάν θεώρημα πού ἔχει κίόλα ἀποδειχθεῖ»²⁵.

16. Irv. Cooper, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 80.

17. Cooper, ἔνθ. ἀνωτ. σ. 96.

18. Ρόμπ. Νάτζεμ, ἔνθ. ἀνωτ. σ. 182.

19. Papyrus, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 124.

20. Ἄν. Μπεζάντ, ἔνθ. ἀνωτ, σ. 120.

21. Irv. Cooper, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 14.

22. Papyrus, ἔνθ. ἀνωτ. σ. 19.

23. Αὐτόθι, σ. 9.

24. Irv. Cooper, μν. ἔργ. σ. 111.

25. Ἄν. Μπεζάντ, ἔνθ. ἀνωτ, σ. 104 (δική μας ὑπογράμμιση).

5. Τό Κάρμα

Κεντρική καί ουσιαστική θέση στή δοξασία τῆς μετενσάρκωσης καί τῆς μετεμψύχωσης κατέχει ἡ διδασκαλία περί τοῦ «φυσικοῦ νόμου τοῦ Κάρμα». Ὅπως ἤδη εἶπαμε, εἶναι τό “κλειδί”. Ὁ ὅρος προέρχεται ἀπό τήν σανσκριτική λέξη *Kri*, πού σημαίνει «ἐνεργῶ», «πράττω» (πράξη, δράση, ἔργο, ἐνέργεια) καί ἀναφέρεται στή συσσώρευση καλῶν ἢ κακῶν πράξεων ἀπό προηγούμενες δῆθεν ζωές. Τόν ὅρο δέν τόν ἐπινόησε ὁ Βούδας, ἀλλά προέρχεται ἀπό τήν Βεδική παράδοση²⁶.

Ἐκπρόσωπος ἀποκρυφιστικῶν ομάδων στήν Ἑλλάδα διευκρινίζει ὅτι «Ἐμεῖς στή Δύση, τό “Νόμο τοῦ Κάρμα” συνηθίζουμε νά τό ἀποκαλοῦμε “Νόμο τῆς Αἰτίας καί τοῦ Αποτελέσματος” ἢ “Νόμο τῆς Δίκαιης Ἀνταπόδοσης”»²⁷. Οἱ “νεοπαγανιστές” τόν ὀνομάζουν «νόμο τῆς εἰμαρμένης» ἢ «τῆς ἀνάγκης».

Ὁ νόμος αὐτός, κατά τήν Θεοσοφία, δημιουργεῖ, ἀποκαθιστᾷ καί διατηρεῖ τήν ἁρμονία καί τήν ἰσορροπία μέσα στό σύμπαν.

Βεβαίως, δέν πρόκειται περί φυσικοῦ νόμου, ἀλλά περί θρησκευτικῆς δοξασίας, πού γεννήθηκε στόν Ἰνδουισμό καί τόν Βουδισμό. Χαρακτηριστικός εἶναι ὁ ὀρισμός τοῦ Κάρμα ἀπό τήν θεοσοφίστρια Ἑλενα Μπλαβάτσκι. Τά Κάρμα, λέει, εἶναι «ὁ “ὑπέρτατος Νόμος”, ἡ πηγὴ, ἡ ἀρχὴ ὄλων τῶν ἄλλων νόμων, πού ὑπάρχουνε σ’ ὅλοκληρη τῇ φύσει. Κάρμα εἶναι ὁ ἀλάνθαστος νόμος, πού προσαρμόζει τό ἀποτέλεσμα στήν αἰτία, στό φυσικό, νοητικό καί πνευματικό πεδίο τοῦ εἶναι... ἐπιστρέφοντάς τιν σ’ ἐκεῖνον πού τῇ δημιούργησε»²⁸. Ἐπομένως, τό Κάρμα εἶναι ἡ μοναδική αἰτία, ὄχι μόνο τῆς μετενσάρκωσης, ἀλλά γενικώτερα

τῆς ὑπαρξῆς κάθε ὑπαρκτοῦ πράγματος (ὄντος). Καί ἀλλοῦ συμπληρώνει: «Τό Κάρμα, εἶναι ἡ δύναμις (ἢ θέλησις) τοῦ Θεοῦ ἐνεργοῦσα ἐν τῷ σύμπαντι, ὁ κοινός κορμός πάντων τῶν νόμων οἵτινες διοικοῦσι τόν κόσμον»²⁹.

Καί ἡ ἄλλη θεοσοφίστρια, ἡ Ἄννα Μπεζάντ συμπληρώνει ὅτι «Τό Κάρμα μᾶς κάνει νά γεννιόμαστε ἀκατάπανστα, δένοντάς μας στή ρόδα τῆς γέννησης καί τοῦ θανάτου. Τό καλό Κάρμα μᾶς συνεπαίρνει τόσο ἀδυσώπητα ὅσο καί τό κακό». Ὅμως ἡ δύναμη πού μᾶς ἀλυσσοδένει «δέν βρίσκεται στήν πράξη ἀλλά στόν πόθο, στήν προσκόλλησι στόν καρπό τῆς πράξης»³⁰.

Κατά ἓνα ἄλλο ὄρισμό, «Τό Κάρμα δέν εἶναι τό ἔργο πού ἔκανε ἓνα ἄτομο στήν παροῦσα ζωὴ του. Εἶναι ὅλα τὰ ἔργα πού ἔχει κάνει στίς προηγούμενες ζωές του. Εἶναι ἓνα εἶδος προορισμοῦ μέ ῥόλο μεγάλο γιά τό ἐσχατολογικό του ἔργο»³¹.

Ὁ Λάμα Λούντροπ, (προσκεκλημένος τοῦ Βουδιστικοῦ Κέντρου Κάρμα Γκυάλτσεν Λίνγκ στή Θεσσαλονίκη), μιλώντας γιά τό Κάρμα, διευκρινίζει ὅτι, «τά ὄντα κατέχουν τίς πράξεις τους, κληρονομοῦν τίς πράξεις τους, γεννιοῦνται μέσα στίς πράξεις τους, γεννιοῦνται μέσα ἀπό τίς πράξεις τους... εἶμαστε κάτοχοι τῶν πράξεων μας. Σημαίνει πῶς ὅταν σκεπτόμαστε, λέμε ἢ κάνουμε κάτι εἶμαστε οἱ ἰδιοκτῆτες αὐτοῦ τοῦ πράγματος καί βιώνουμε ἐμεῖς τά ἀποτελέσματά του»³². Ὁ ἴδιος ὑπογραμμίζει ὅτι οἱ πράξεις μας εἶναι ἐκεῖνες πού μᾶς καθορίζουν. «Δέν ὑπάρχει ἐξωτερικός κριτής ἢ Θεός πού νά παίρνει τίς ἀποφάσεις γιά τῇ ζωὴ μας»³³. «Τὴν εὐθύνη γιά τὴν τιμωρία ἢ τὴν ἐπιβράβευση δέν τὴν ἔχει κάποια ὑπερ-

26. Δημ. Νικολαΐδου, Ἡ δύναμη τοῦ Κάρμα, περιόδ. «Ἄβατον», τ. 111, σ. 57.

27. Γαβρ. Σιμονέτου, ἔνθ. ἀνωτ., σ. 2.

28. Ἐλ. Μπλαβάτσκι, Τό κλειδί τῆς Θεοσοφίας, σ. 218.

29. Τῆς ἰδίας, Εἰς τὴν χώραν τῶν γαλάζιων βουνῶν, μν. ἔργ. σ. 19.

30. Ἀν. Μπεζάντ, Τό Κάρμα, σ. 61.

31. Fausta Leoni, Κάρμα, ἀληθινή ἱστορία μᾶς μετεμψύχωσης, σ. 10.

32. Δημ. Νικολαΐδου, ἔνθ. ἀνωτ. σ. 57.

33. Αὐτόθι, σ. 58.

φυσική οντότητα, αλλά ο ίδιος ο άνθρωπος, ανάλογα με τον τρόπο που ζει κι ενεργεί, σε σχέση με τον ηθικό και κοσμικό νόμο του Ντάρμα»³⁴.

Η Τεκτονική Έγκυκλοπαίδεια σημειώνει ότι «Κατά τον νόμον του Κάρμα, ή αντίδρασις είναι πάντοτε ίση και αντίθετος της πράξεως»³⁵. Έτσι, επέρχεται ή αρμονία και ή ισορροπία μέσα στο σύμπαν.

Κατά τον Γαβριήλ Σιμονέτο, υπάρχουν τρία είδη ατομικού Κάρμα. Εκτός από το «ατομικό» υπάρχει και το «οικογενειακό» και το «ομαδικό κάρμα ενός κράτους ή μίας φυλής»³⁶. Το Κάρμα, λέει, καθορίζει το σώμα που θα πάρουμε στην επόμενη ενσάρκωση (ώραιο, υγιές, αρτιμελές κ.λπ.). «Τό πώς θα ζήσουμε, ο τρόπος και ο χρόνος και η διάρκεια της ζωής που θα ζήσουμε, ο γάμος, τὰ παιδιά, ή κοινωνική αναγνώριση, οί τίτλοι τιμής, ο πλούτος, τὰ χρήματα που θα αποκτήσουμε κ.λπ. Είναι προκαθορισμένα». Ακόμη και την ώρα του ύπνου δημιουργούμε «Αστρικό Κάρμα». Η μόνη ώρα που δεν συσσωρεύουμε Κάρμα είναι η ώρα του διαλογισμού. Και καταλήγει επισημαίνοντας τον παγκόσμιο χαρακτήρα του Κάρμα: «Άνθρωποι και ζώα αποτελούν μία μεγάλη οικογένεια που ή ιστορία της είναι περίπλοκη και τό κάρμα της αχώριστο και αυτή είναι ή αιτία που οί άνθρωποι δεν πρέπει να σκοτώνουν, να κακομεταχειρίζονται και ακόμα να τρώνε τὰ ζώα. Τό κάρμα είναι ένας νόμος παγκόσμιος και περιλαμβάνει κάθε μονάδα ζωής μέσα στις αναρίθμητες περιοχές του σύμπαντος. Ισχύει για κάθε οργανισμό και για κάθε ύπαρκτο πράγμα, από τον κόκκο της άμμου ως τὰ αστέρια του Γαλαξία»³⁷.

34. Κων. Πέγιου, ένθ. άνωτ., σ. 59.

35. Ένθ. άνωτ. σ. 521.

36. Γαβρ. Σιμονέτου, ένθ. άνωτ.: τό άποθηκευμένο, τό πεπρωμένο ή ή μοίρα του ανθρώπου (κισμέτ) και τό νέο, που δημιουργείται στη διάρκεια κάθε ζωής.

37. Αυτόθι, σ. 5.

Ο Ρόμπερτ Νάτζεμυ γράφει: «Πολλοί θά ξαφνιαστούν μαθαίνοντας πώς οί ίδιοι διάλεξαν τό πλαίσιο της ζωής τους. Διάλεξαν να γεννηθούν σ'αυτή την εποχή, σ'αυτό τό όρισμένο οικογενειακό περιβάλλον, κάτω απ'αυτές τις κοινωνικές και εκπαιδευτικές συνθήκες»³⁸. Ο Cooper, διαφοροποιούμενος στό σημείο αυτό, άρνεϊται αυτή την «καρμική» οικογενειακή σχέση. Κατ'αυτόν, «Κατά γενικόν κανόνα δεν εκλέγομε έμείς τους γονείς στην αρχή κάθε ενσάρκωσης». Γι'αυτό φροντίζουν, όπως είδαμε πιό πάνω «Όντότητες του Πνευματικού κόσμου». Έν τούτοις,μπορούμε να επηρεάσουμε τις μελλοντικές σχέσεις μας με άλλα άτομα. Τό γεγονός ότι μερικά άτομα έλκονται μεταξύ τους με άμοιβαία αγάπη, ίσως δηλώνει ότι «είναι γονείς και παιδιά, αδελφοί, σύζυγοι ή έραστές κλπ.»³⁹, (έννοείται, σε προηγούμενη ζωή τους).

Τό Κάρμα λοιπόν προσδιορίζει την παρούσα ζωή κάθε ανθρώπου πάνω στη γη, ο όποιος ξαναγεννιέται για να πληρώσει έδω, μέσα σε ένα νέο σώμα, για ό,τι άλλοτε έπραξε και συνέλεξε κατά τις «προβιωτές»⁴⁰ του, για να απελευθερωθεί από ένα τυραννικό φορτίο, ακόμη και όταν τίποτε από όσα ζει και πάσχει στην «παρούσα» ζωή του δεν του θυμίζει κάτι από κάποια προηγούμενη δήθεν ύπαρξή του.

Οί δάσκαλοι της μετενσάρκωσης υποστηρίζουν ότι αυτό τό «σενάριο» της ζωής του κάθε άνθρωπος δεν πρέπει να προσπαθήσει να τό αλλάξει, είναι μάταιος κόπος. Πρέπει να άποδεχθεί να παίξει τον ρόλο του, άφου ή «ταινία» θά παιχθεί

38. Ρόμπ. Νάτζεμυ, ένθ. άνωτ., σ. 211. Και ο Νικ. Μαργιορης γράφει: «Στις ύστερες και τελευταίες της σαρκώσεις (ή ψυχή) διαλέγει μόνη της πιά που θά πέσει και ποιούς γονιούς θά έχει. Τό τελευταίο όμως είναι σπανιότατο και δύσκολα συμβαίνει. Συναθήστατα άλλοι (σημ. Η Λευκή Ίεραρχία, σ. 397) διαλέγουν τή φυλή, τό έθνος, την πόλη και την οικογένεια που μέσα της θά πέσει για μετενσάρκωση ή πνευματοψυχή», μν. έργ. σ. 387.

39. Ιrv. Cooper, ένθ. άνωτ., σσ. 53-54.

40. Νικ. Μαργιορη, ένθ. άνωτ., σ. 386.

όπωςδήποτε, ώστε να μάθει τό «μάθημα» για να μπορέσει να προχωρήσει εξελικτικά σε μία επόμενη μετενσάρκωση. Έπομένως, «Αδικία δέν υπάρχει στην πραγματικότητα. Εκείνοι πού μᾶς “ἀδικοῦν”, ὅπως ἐμεῖς νομίζουμε, εἶναι μόνον οἱ φορεῖς τῶν πράξεων, πού σύμφωνα μέ τό “σενάριο” τῆς δικῆς μας ταινίας ζωῆς, πρέπει νά συμβοῦν γιά χάρη τῆς δικῆς μας ἐξέλιξης!»⁴¹.

Ἐκτός ἀπό τό «ἀτομικό Κάρμα», ὑπάρχει, ὅπως εἶπαμε, καί τό «ὀμαδικό Κάρμα», Κάρμα οἰκογενειακό, ὑποφυλῶν, φυλῶν, χωρῶν, ἐθνῶν καί «παγκόσμιο κάρμα σάν συνολικό ἄθροισμα ὄλων τῶν ἐθνικῶν»⁴². «Ὅ,τι ἰσχύει γιά τό Κάρμα γιά τόν ἕναν ἄνθρωπο, καί ὅ,τι μπορεῖ νά ἐφαρμοστεῖ ἀτομικά, ἰσχύει καί γιά μία ὀμάδα ἀνθρώπων, μία χώρα καί ὄλη τήν ἀνθρωπότητα», λέει ὁ Λάμα Λούντροπ⁴³. Τό «ὀμαδικό Κάρμα» ἔχει τήν αἰτία του στό «ἀτομικό Κάρμα». Ἀνάλογα μέ τά χαρακτηριστικά του, τό κάθε ἄτομο ἔλκεται πρὸς τό ἕνα ἢ τό ἄλλο ἔθνος ἢ τήν φυλή. Τότε, «τά κυριότερα ἐθνικά χαρακτηριστικά παρουσιάζονται ὀμαδικά στή σκηνή. Ἔτσι πλήθος Ρωμαῖοι ἐνσαρκώνονται σήμερα σάν Ἄγγλοι καί τά ἐνστικτά τους τά ἐπιχειρηματικά, τά ἐπεκτατικά, τά κατακτητικά, τά κυριαρχικά ξαναπαρουσιάζονται σά φυσικό ἰδίωμα»⁴⁴. Ὅταν τό Κάρμα τῶν ἀνθρώπων, μέσα σε διάφορες φυλές, πού διέπραξαν πράξεις κακές καί ἐγκληματικές, προβληθεῖ στό φυσικό πεδίο, τότε «γεννάει πολέμους,

ἐπαναστάσεις, κοινωνικές ἀναταραχές καί κάθε εἶδους ἐξεγέρσεις πού χτυπᾶνε σάν ὀμαδικό κάρμα ἐκείνους πού γέννησαν τίς καταστρεπτικές δυνάμεις κι' ἀπλώνουν τριγύρω τήν καταστροφή»⁴⁵.

Τέλος, ὁ τρόπος ἀπελευθέρωσης ἀπό τό Κάρμα, κατά τήν Μπαγκαβάτ-Γκιτά, εἶναι μία «πλήρης ἐπιστήμη». Οἱ ἀντιδράσεις τοῦ Κάρμα εἶναι μία «μόλυνση», εἶναι «ὅπως ἡ σκόνη πού σκεπάζει τόν καθρέπτη». Γιά νά ἐξαληφθεῖ λοιπόν τό Κάρμα πρέπει νά ἀκολουθήσει ὁ ἄνθρωπος μερικές «πρακτικές τεχνικές». Μεταξύ αὐτῶν ἡ σπουδαιότερη, ἡ πιό «ἐξαγνιστική» εἶναι νά ψάλλει κάποιος τόν «Μεγάλο Ὑμνο τῆς Ἀπελευθέρωσης», τό μάντρα «Χάρε Κρίσνα -Χάρε Κρίσνα -Κρίσνα Κρίσνα -Χάρε Χάρε -Χάρε Ράμα -Χάρε Ράμα -Ράμα Ράμα -Χάρε Χάρε». Ἄλλες τεχνικές εἶναι, «Νά μελετάει τακτικά τίς Βεδικές Γραφές», «Νά τρώει μόνο πνευματική φυτική τροφή... ἢ ἀπάρνηση ἀπό τό κρέας, τό ψάρι καί τό ἀβγό», «ἢ προσφορά φυτικοῦ φαγητοῦ πρὸς τόν Κρίσνα», «ἢ προσφορά τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐργασίας μας στόν Θεό... καί μέρος τῶν ἀποδοχῶν», ἢ ἀποφυγή παράνομων ἐρωτικῶν σχέσεων «ἐξώγαμων ἢ καί ἐντός τοῦ γάμου ἐάν ὁ σκοπός τους δέν εἶναι ἡ τεκνοποίηση» κ.ἄ.⁴⁶.

(ἡ συνέχεια, στό ἐπόμενο)

45. Αὐτόθι σ. 70.

46. Ἐπιστρέφοντας, Ὁ νόμος τῆς Μετεμψύχωσης, μν. ἔργ. σσ. 131-135. «Οἱ νόμοι τοῦ κάρμα ἀναφέρουν ὅτι ὀποῖος σκοτώσει ἕνα ζῶο γιά νά τό φάει, τότε στήν επόμενη ζωῆ, ὁ φονέας θά σκοτωθεῖ καί θά φαγωθεῖ. Ὑπάρχει, ἐπίσης καί κάρμα γιά τήν ἀφαίρεση τῆς ζωῆς τῶν φυτῶν, ἀλλά αὐτό ἐξουδετερώνεται μέ τήν προσφορά τοῦ φαγητοῦ στόν Κρίσνα, διότι ἔχει δηλώσει ὅτι θά δεχθεῖ αὐτές τίς φυτικές προσφορές. Θά πρέπει ἐπίσης νά σταματήσει κανεῖς τά ναρκωτικά στά ὀποῖα περιλαμβάνεται ὁ καφές, τό τσαῖ, τό ἄλκοολ καί τό τσιγάρο», σ. 133.

41. π. Ἀντ. Ἀλεβιζοπούλου, μν. ἔργ., σ. 127.

42. Ἐλ. Μπλαβάτσου, Τό κλειδί τῆς Θεοσοφίας, ἐνθ. ἄνωτ., σ. 219.

43. Δημ. Νικολαΐδου, ἐνθ. ἄνωτ. σ. 58.

44. Ἄν. Μπεζάντ, Τό Κάρμα, σ. 67. Καί οἱ “νεοπαγανιστές” ὑποστηρίζουν τό ἴδιο. Ἔτσι, ὑπάρχει καί τό Κάρμα τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ἰράκ καί ἄλλων χωρῶν.